

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo prosveto in politiko

Upravišтво:

Ljubljana, Prešernova ul. št. 54. Telef. št. 88

Podružnice:

Marihor, Barvarska ul. 1.
Celje, Aleksandrova c.

Račun pri poštn. čeku, zavodu št. 11.842.

Izjava ob 4 jutraj.

Stane mesečno 20.— Din
za inozemstvo 30.—
neobvezno

Oglasi po tarifu.

Uredništvo:

Miklošičeva cesta št. 16/L
Telefon št. 72.

Ljubljana, 22. maja.
Potovanja dr. Beneša v Italijo spremlja evropsko časopisje s precejšnjo pozornostjo. Dr. Beneš se je, preden je prestopil mejo Italije, sestal z našim vnanjim ministrom, kar se je po pravici smatralo kot dokaz, da se nahajata češkoslovaška in jugoslovenska vnanja politika v soglasju in enaki smeri. Kljub temu jugoslovensko časopisje bolj malo komentira Benešovo diplomatsko potovanje. Naša javnost se ne more prav orientirati v situaciji, ki je nastala po reškem sporazumu in katere nadaljnja značilnost je ojačanje prijateljskih vezi med Prago in Rimom. Čas pa je, da se o novem razmerju, ki pomeni zblizanje med Malo antanto in Italijo, izreče jasnejša beseda.

Bistvena črta našega dosedanjega razmerja do rimske politike je — nezaupanje. Po tem, kakor se italijanski fuzem obnaša napram jugoslovenskemu življu, po tem, kakor je nastopala oficijalna Italija v reškem vračanju in v vseh mednarodnih problemih, ki so se tikali naših koristi, smo upravičeni, gledati na vse, kar prihaja iz Rima, s skrajno pozornostjo in nezaupanostjo.

Vendar moramo konstatirati, da obstaja velika razlika med našimi nasprotji, kakor sta Madžarska in Bolgarija, in Italijo. Prvi dve naši sosedni imata napram nam frekvencijsna stremeljenja; se trudita, da ob primeri priliki odtrgata kose našega državnega teritorija; napram njima je tedaj naša politika vedno ali manj defenzivna. Drugačna je stvar z Italijo. Ta nam je uredila komrakne predle našega narodnega ozemlja po svoji mili volji, popolnoma po svojih strateških in ekonomskih načrtih, tako da si z voljaškega stališča ne more želeli boljše in sigurneje meje. Ker nam italijanskih aspiracij na Dalmacijo pač ni vzeti resno, lahko rečemo, da Italiji ni treba gošiti stremelanj po nadaljnjem ovsavljanju naše zemlje; njena politika bo zanaprej usmerjena v svrhu obrambe pridobljenega ozemlja, je tedaj napram nam v teritorialno-političnem pogledu defenzivna. Ako bi hoteli mi doseči uresničenje svojega nacionalnega prava napram njej, bi morali nastopiti ofenzivno.

Pač pa se nahaja Italija v ofenzivnem razpoloženju, kar se tiče gospodarskega razmerja, o čemer nam dovolj jasno pričajo njene zahteve o priliki trgovinskih pogajanj. Dasi so si dandanes politični in trgovski interesi zelo blizu, kadar gre za uravnavanje razmer med državami, vendar je v našem slučaju mnogo razlike med značilnostmi enega in drugega udejstvovanja. Napram italijanskemu gospodarskemu imperijalizmu se bomo branili lažje in z ugodnejšimi sredstvi, nego zno se moeli zoper njihovo politiko adrešednosti. Ako bi hoteli v tem pogledu v najbližji bodočnosti računati z efektivnimi uspehi, ki bi povzročili naše poraze, tedaj bi morali imeti v obsegu možnosti ofenzivno postopanje. Ker pa tega ni, kakor moremo mirno in iskreno konstatirati, nima seveda smisla, delati politične bolevitih gest, ki nam ne morejo prinesiti koristi, marveč kvečjemu škodo, kakor so pokazala zadnja leta. Do klaj bo tako, je drugo vprašanje, toda naša generacija mora videti glavno nalogo v konstruktivnem delu; vse drugo sledi sam od sebe.

Da je Beograd krovil na tako politiko, moremo označiti samo kot realno. Soglasanje dr. Benešove taktike z našo taktiko more že olajšati našo pozicijo in nam zboljšati stališče napram zadržnemu sosedu.

Njemo nalogo, da bi videli v sosednjem neložni garancije, da bodo letnice iz Rima zoper nas letele. Milimo na, da ih bomo najlaže obvladali, ako nadaljujemo z započeto politiko, ki se v glavnem naslanja na kresko skupino Male antanta in ž njo sporazumnih držav, osebno Francije, ki nam ne odklanja čim boljših zvez preko Jadrana.

Skupščina se sestane v ponedeljek

VEDNO SLABŠI IZGLEDI ZA OPOZICIJO. — POMEMBEN SKLEP DZEMIJETA. — UGIBANJA O NADALJNJEM RAZVOJU SITUACIJE.

Beograd, 22. maja. r. V smislu sklepa večerajšnje seje ministrskega sveta, po katerem sta se imela sporazumeti gg. Pašić in Jovanović o prihodnjem sestanku narodne skupščine, je odšel danes pred 12. uro predsednik vlade g. Pašić v narodno skupščino, kjer je v ministrski sobi imel konferenco z g. Ljubo Jovanovićem. Na sestanku, ki je trajal celo uro, je bilo določeno, da se prva seja narodne skupščine vrši v ponedeljek dne 28. maja. Po konferenci z g. Ljubo Jovanovićem je odšel ministrski predsednik v dvor, kjer je bil četrt uro v avdienci pri kralju. Mislil se, da je g. Pašić v tej avdienci obrestil kralja o rezultatih konference s skupščinskim predsednikom.

Po konferenci ministrskega predsednika s predsednikom narodne skupščine je posetil Ljubo Jovanovića dr. Korosec. Ta konferenca, ki je trajala kratek čas, se je tudi nanašala na sklepanje skupščinskih sej.

Beograd, 22. maja. r. Današnja «Politika» v članku o politični krizi in sestavi novega kabineta pritožnja, da je v svoji najpomembnejši fazi končana dolga in intenzivna borba med koalicijo in opozicijskim blokom z reaktivacijo vlade Pašić-Pribičević. Kriza je rešena v korist koalicije, ali opozicija že sedaj izjavlja, da bo dalje vodila boj z vsemi silami proti režimu Pašića in Pribičevića. Momentano je nastal relativni mir v boju, ali že po prvem sestanku skupščine se imajo pričakovati novi konflikti, v katerih bo imela reaktivirana vlada priliko pokazati svojo moč.

Beograd, 22. maja. r. Po razpoloženju vladne koalicije sodeč, imajo ti krogi popolno zaupanje v sedanjo vlado in pričakujejo najbolj povoljni razvoj dogodkov. Meni se, da ima koalicija sedaj dovolj časa za nadaljnje politične kombinacije. V vladnih krogih se raznaša tudi vest, da bi se tudi nemški klub rad zopet približal gosp. Pašiću. Tudi se računa, da džemijet ne bo šel več z opozicijo. Optimistično razpoloženje v vladnih krogih je toliko, da se računa celo z možnostjo, da bo vlada tudi v jesenskem zasedanju parlamenta in po verifikaciji vseh ra-

dičevskih mandatov imela absolutno večino v skupščini.

Razpoloženje v opozicijskih krogih se še vedno markira kot borbena, četudi se ne prikrivajo medsebojna nesoglasja, ki so nastala po katastrofalnem porazu. Značilno je tudi, da večerajšnjega komunikacija bloka o rešitvi krize niso podpisali zemljoradniki, ki izjavljajo, da se ž njim ne strinjajo in da so ž njim celo nezadovoljni. Najbrž skupnega manifesta opozicije na narod sploh ne bo, temveč bo vsaka stranka izdala poseben proglas na svojo volico. Pravo razpoloženje opozicije se kaže v velikanski depresiji ter v tendenci notranjega razkroja. Strastna jeza in maščevalnost sta v vodilnih krogih opozicije še edini, ki vzdržujeta v razbitem opozicijskem bloku vsaj še nekaj solidarnosti.

DZEMIJET PROTI OPOZICIJSKEMU BLOKU.

Beograd, 22. maja. p. Nocoj je vlada prejela iz Skoplja uradno obvestilo, da je bilo na seji glavnega odbora džemijetske stranke, ki se je vršila v Skoplju in katere se je udeležilo 52 delegatov z 48 proti 4 glasovom obojne politika Ferad bega Drage. Poslanecem je bilo priporočano, da podpirajo vlado Nikole Pašića. V nobenem slučaju ne smejo podpirati politike opozicijskega bloka. Ako ne bi podpirali Pašićeve vlade, naj ostanejo nevtralni, ali pa naj se zavajajo za svoje mandate. — Nasprotno tej vesti zatrjujejo poslanci opozicije, da so bili storjeni drugačni sklepi. — Nocoj ob 18. je bil pri kralju v avdienci minister za notranje zadeve gosp. Srskić, ki je kralju poročal o situaciji, zlasti o zadržanju džemijeta ter mu javil, da je džemijet sklenil ponuditi svojo pomoč vladi ter jo podpirati.

AVDIJENCE PRI KRALJU.

Beograd, 22. maja. p. Danes popoldne od 17. do 18.30 je bil sprejet na dvoru v avdienci minister pošt, Velja Vukičević, ki je poročal kralju o otvoritvi brezlične postaje na Rakovici. Za njim je došel na dvor Svetozar Pribičević, ki se je mudil tamkaj do 19. ure in poročal kralju o situaciji. Po odhodu Svetozarja Pribičevića z dvora je bil na dvoru v avdienci naš poslanik v Berlinu, Zivojin Balugđić.

Seja radikalskega kluba

PASIČEVO POROČILO SOGLASNO SPREJETO. — ODOBRITEV NJEGOVIH UKREPOV. — NA DAVIDOVIČEVE OBDOBITVE ODGOVORI PASIČ V MEMOARJIH.

Beograd, 22. maja. p. Kakor je javil vaš poročevalec sinoči, je 30 radikalskih poslancev zahtevalo, naj se takoj skliče seja radikalskega kluba. Z ozirom na to je Pašić sklical sejo kluba za nocoj. Ker so bili vsi radikalski poslanci prisotni v Beogradu, se je seja vršila v napolnjeni dvorani. Po govoru Nikole Pašića in ostalih poslancev je radikalski klub soglasno sklenil, da se interne zadeve v klubu odlože za kasneje, ravno tako tudi rekonstrukcija vlade. Dalje je bilo sklenjeno, da prepusti klub vladi proste roke za nadaljnje poslovanje in da ostane klub edinstveno discipliniran.

Prvi je govoril na seji Nikola Pašić, katerega govor je trajal poldruge uro. Najprej je opozarjal na zgodovino radikalne stranke ter na peripetije, skozi katere je prehajala radikalna stranka vse do danes. «Današnja situacija», je rekel Pašić, «se formira v dveh frontah. Prvi so, ki hočejo imeti obstoječo državo, a drugi, ki so proti tej državi. Mi hočemo koncentracije z vsemi skupinami, ki priznavajo vidovalansko ustavo in ki ljubijo to državo.» Nato je Pašić predlagal, da se rekonstrukcija vlade odloži, da minejo ti težki dnevi. Omenil je, da je v vladi mnogo ministrov, ki sami žele, da bi ne bili dalje ministri. Vse to bomo mi lahko

med seboj uredili.

Dalje časa je Pašić govoril o znanem pismu Ljube Davidovića in je točko za točko pobijal njegove navode. Pašić je naglašal, da je bilo njegovo nastopanje popolnoma korektno. Vse, kar je delal on, je storil v sporazumu s krono ter z znanjem parlamenta ter svojega kluba. Ljubi Davidoviću je bilo to znano že mnogo prej, posebno ko je bil skupno ž njim v avdienci. On sedaj vse to napada in izkorišča. Dalje je naznanil Pašić, da napiše svoje memoare, ako ostane pri življenju in mu to dovoli zdravje, ker on ne ljubi, da bi se z Davidovićem pričkal po novinah. Končno je omenil, da pismo, ki ga omenja Davidović, nikoli ni bilo odposlano, temveč mu je bilo ukradenko. Vse to pojasni v svojih memoarih.

Govor Pašićev je bil frenetično pozdravljen. Za njim je govorilo še več poslancev. Koncem seje je klub zopet ankludiral Pašiću mu izrekel popolno zaupnico in mu prepustil proste roke za nadaljnje korake. Radikalski poslanci so z zadovoljstvom naglašali, da je seja prešla v najlepšem miru in redu, kakor se to doslej sploh še ni zgodilo. Seji je predsedoval Marko Miladinović, ker je klubov predsednik Gjuričić bolan.

Temeljni kamen za nov kraljev gradič

Beograd, 22. maja. p. Danes popoldne je kralj Aleksander osebno položil temelj svojemu dvoru, ki ga zgradi na Delinju. S te krasne točke v bližini Beograda je obširen razgled na Beograd, Zemun in vso sremsko ravan. Kralj se je pripeljal ob 11. v svojem spremstvu. Prota Mihaelj ilij je opravil molitev. Ob 11.15 je kralj položil temeljni kamen, v katerem se nahaja naslednji dokument: «V imenu očetla, sina in sv. Duha. Mi, Aleksander I., kralj Srbov, Hrvatov in Slovencev, smo danes 22. maja, 5 let po osvoboditvi in tretje leto svojega vladanja položili prvi-

krat kamen za ustanovitev svojega doma, ki ga zidamo na Delinju, blizu naše prestolnice Beograd zase, za svojo soprogo, kraljico Marijo in blizu prestolonaslednika Petra, proseč blagajna in vsemogočnega Boga, da blagoslovi to delo in da izlije milost svojo na vse nas in naše potomstvo na veke. Amen.» Nato je bil dokument vložen in zazidan.

OBŠIRNI PONAREJEVALCI POŠTNIH ZNAMK.

Beograd, 22. maja. r. Danes je bila izrečena obsodba proti topli falsifikatorjev poštne znamke Herzogu, Šiftcu in Hefterju, ki so dobili vsak po 3 leta ječe. Ostali osumilenci krivde so bili oproščeni.

Kurz v Nemčiji se ne spremeni?

NACIONALISTIČNE ZAHTEVE DEFINITIVNO ODKLONJENE. — VLADO SESTAVI SEDANJA KOALICIJA?

Berlin, 22. maja. h. Poskusi nemških nacionalcev, da bi vsilili strankam sredine sestavo vlade s admiralom Tirpitzem na čelu, so se popolnoma izjalovili. Vseled tega nemški nacionalci s temi strankami ne bodo več razpravljali o bodočem vladnem programu. Tekom današnjega dopoldneva pa so se vršila odločilna posvetovanja o novi situaciji med voditelji srednjih strank, ki se jih je udeležil tudi kancelar Marx. Ob 2. popoldne je bila situacija v toliko pojasnjena, da je prišlo do popolnega sporazuma glede nove poti za sestavo nove vlade med centrom, nemško ljudsko stranko in demokracijo. Sklenjeno je bilo, da se povabi na razgovor o novi sestavi vlade tudi nemške nacionalce. Razgovori se jutri dopoldne nadaljujejo.

Beolin, 22. maja. j. V državnem zboru so se danes vršili razgovori med državnim kancelarjem dr. Marxom, predsednikom nemške ljudske stranke dr. Scholzem in zastopnikom bavarske ljudske stranke dr. Emmingerjem. Sklenjeno je bilo, da se pozove nemške nacionalce na posvetovanja. Komaj verjetno pa je,

da bo prišlo med njimi in srednjimi strankami do sporazuma, tako da obstoja edina možnost povratka dr. Marxovega kabineta v drugi sestavi. Jutrišnjim pogajanjem med strankami sredine in nemškimi nacionalci ne bo prisostvoval noben član državne vlade.

Berlin, 22. maja. j. Med nemškim državnim kancelarjem dr. Marxom in vodjo nemških nacionalcev admiralom Tirpitzom se je vršil danes daljši razgovor. Kakor se čuje, se je razpravljalo o stališču nemških nacionalcev napram poročilu strokovnjakov. Razgovori še niso privedli do pozitivnega uspeha.

IZGREDI V PORUHRJU.

Essen, 22. maja. s. V Poruhrju je prišlo danes med stavkovčimi rudarji do resnih spopadov. Večtisočglava množica je skušala zasile delavce ovirati pri delu. Policija, ki je morala intervenirati, je bila napadena s kamenjem in streljanjem. Spopadi so trajali pozno v noč, dokler ni slednjiš nastopilo belgijsko vojaštvo in zasedlo rudnike. Številni delavci so bili v boju ranjeni.

Nova izzivanja Hohenzollerncev

PRIPRAVE ZA VELIKO NACIONALISTIČNO IN MONARHISTIČNO DEMONSTRACIJO. — VILJEM VNOVIČ POLITIZIRA.

Berlin, 22. maja. e. Dne 14. junija bo prvi gradni polk odkril spomenik v vojni padlim pripadnikom polka. To bo največja monarhistična prireditev, kar jih je bilo po vojni ter se je udeleželo skoro vse monarhistične in vojaške organizacije. Bivši cesar Viljem je poslal generalu Fritbergerju kot svoj prispevek k stroškom za spomenik ček z visoko vsoto in pristavil, da hoče sam pokriti ves eventuelni primanjkljaj. Cesar izraža željo, da bi bili pripadniki gardnega polka dobro sprejeti, češ da je treba, da se vojaške in monarhistične tradicije vzdržijo med prebivalstvom in vojaštvom.

Da se je začel bivši cesar zopet vmešavati v nemške zadeve, potrjuje tudi «Chicago Tribune» v dopisu iz Berlina, v katerem objavlja razgovor s poslanecem Wuttejem, navdušenim sodrušnikom Hitlerjev in voditeljem nemških monarhistov. Wutte je izjavil dopisniku lista, da Viljem z navdušenjem sledi razvoju tako zvane fašistovske kampanje v Nemčiji. Wutte je dejal, da je Viljem pred kratkim izjavil v Doornu, da je zelo hvaležen nemško-nacionalni stranki za njen nastop pri volitvah in izjavil svojo zadovoljstvo na njenem uspehu.

Herriotovi notranjepolitični načrti

VLADO SESTAVI NA VSAK NAČIN. — ZBORNIČNI PREDSEDNIK BO SOCIJALIST.

Pariz, 22. maja. e. Oeure, javlja, da se je Herriot odločil, da sestavi novo vlado pa naj sodelujejo socialisti ali ne, toda z edinim pogojem, da se socialisti formalno obvežejo, da bodo podpirali njegovo vlado in izvršitev v naprej določenega programa. Če ne vstopijo socialisti, bo sestavljen homogeno radikalsko vlado. Tekom 48 ur pred kongresom socialistične stranke, ki bo 1. junija, bo Herriot sporočil vodji socialistične stranke besedilo programa, ki naj bi se izvršil.

Vsi listi povdarjajo izredno važnost večerajnjega sestanka v Elyseu med odhajajočimi in prihajajočimi ministri ter trdijo, da rešitev na tem sestanku sproženih vprašanj ne dovoljuje nikakršnega odloga, z druge strani pa da je potrebno, da se vladna dela nadaljujejo brez prekinjenja.

Pariz, 22. maja. h. Edoard Herriot bo

najbrže dne 1. junija takoj izvoljen za predsednika zbornice, da bo potem lahko zbornica dala predsedniku republike smernice za želje nove večine. Herriot bi v tem primeru ostal le dva do tri dni zbornični predsednik, ker hoče približno 4. ali 5. junija sestaviti svoje ministarstvo. Kot zborničnega predsednika bo blok levice izvolil katkega socialista. Prvotno so se radikali in socialisti zedinili, da bodo volili Varenna. V zadnjih dneh pa je nekaj socialistov postavilo kandidata turo Boncourta. Ker je blok levice sklenil izročiti predsedstvo zbornice socialistom; je postalo vprašanje osebe skoraj interna socialistična zadeva. Vsaka kora bodo prve seje nove zbornice popolnoma nezanimive, ker bo treba najprej verificirati volitve. Med tem bo Herriot sestavil svoj kabinet in se bo dne 5. ali 6. junija predstavil zbornici.

Konec fašistovske milice

Milan, 22. maja. e. «Corriere della Sera» komentira dejstvo, da se je Mussolini odločil na uvrstitev fašistovske milice v redno vojsko in pravi, da hoče Mussolini tako odpraviti protustavni obstoj milice. Milica je bila ustanovljena z vladnim odlokom, ki bi ga sedaj parlament moral spreminiti v zakon. Ker pa je bilo predvideti, da se bo i v zbornici i v senatu dvignil protest radi neustavne ustanovitve milice, hoče Mussolini svojo pogreško popraviti z uvrstitvijo milice v redno vojsko. Milica namreč, ki je bila ustanovljena, da brani fašistovsko vlado in fašizem v svoji prisegi prezira kralja ter prisega samo domovini in fašizmu, ne pa kralju, dočim pa vojska prisega kralju in domovini. Mussolinijev načrt za uvrstitev milice v vojsko sicer še ni znan, a kakor pravi «Corriere della Sera» bo gotovo šlo pred vsem zato, da se uvrstitev v vojsko izrazi s slovesno prisego kralju.

«Agenzia L' Informatore Della Stampa» javlja, da namereva več opozicijskih poslancev najbrž o priliki razprave o začasnem proračunu vprašati vlado kakšno je njeno mnenje o podatkih medsebojnih polemik, ki so se vršile pred kratkim v fašistovskih listih ter napravile močan vtis na javno mnenje radi očitkov moralnega značaja na naslov raznih ličnosti na važnih državnih mestih. «Agenzia» dostavlja, da ni izključena možnost, da se bo predlagala parlamentarna preiskava.

ČEŠKI GENERAL V NAŠI VOJSKI

Beograd, 22. maja. p. V Beograd je dopotoval češkoslovaški general Pfeifer, ki ostane v službi pri naši vojski. Češkoslovaški poslanik v Beogradu dr. Šeba in general Pfeifer odpotujeta v ponedeljek v Skoplje, kjer se nahaja polk naše vojske in se zve češkoslovaški polk. General Pfeifer razdeli tamkaj 20 češkoslovaških odlikovanj častnikom in moštvo.

KONVENCIJE O PRAVOSLAVNI CERKVI V ITALIJI.

Beograd, 22. maja. p. Načrt konvencij o naših pravoslavnih cerkvah v Italiji, ki se imajo zaključiti na podlagi rimskega sporazuma, so bile poslano našemu svetemu sinodu v pretnost. Konvencije stopijo v veljavo po zaključku trgovinskega dogovora.

SLOVAN TOLČE RAPIDA

Dunaj, 22. maja. s. Pred 15 tisoč gledalci se je vršila danes prvenstvena tekma Slovan : Rapid, v kateri je po kratkem boju zmagal Slovan s 3 : 2 (1 : 1) popolnoma zaslužen. Igralo se je divje. Gole za zmagovalce so zabili: Hanel 2 in Pojar 1 iz prostega strela. Od Rapida sta mogla pogoditi Wondrak in Wessely. Po tej igri je bil odigran še nastavek 9 minut od jesenske prvenstvene tekme med Hakoah in Admiro, ki je prišel z enajstmetrovko za Hakoah, ki jo je Nemec zastrelil. Admira je po Schlerju nato dosegla gol in tako postavila končni rezultat 2 : 1 (1 : 1).

VNUKINJA EI IZAPETE GLEDALIŠKA IGRAUKA.

London, 22. maja. e. Na oksfordskem gledališču je sinoči privlekel nastopila v neki drami grofica Eliza Zanardi-Landi, o kateri se je raznesel glas, da je njena mati hči umorne avstrijske cesarice Elizabete. Reporterji velikih londonskih listov so se podvzivali z intervjuji, toda mlada grofica je govorila samo o svojem navdušenju za oder. Bolj zgovorna je bila njena mati, ki je priznala sorodstvo z bivšo avstrijsko vladarsko rodbino in pristavila, da bi bila morda — vladala, če bi bila rojena kot možik.

58

«Res, toda ugaja mi ta mož, ki se res nikdar ne izgubi. Prijetno ali ne, zagodel vam je pa le prav lepo! Samo pomislite, kako je lepo prerezal telefonsko žico pred vašim nosom, pa da vendar niste nič opazili, in kako vas je potem zaprl zadaj za železni zastor! Sicer pa, ko že govorimo o tem, Mazeroux, telefon dajte takoj sedaj popraviti, da boste ostali v neprestanem spoju s prefekturo. Ste li pričeli svoja raziskovanja v teh dveh sobah?»

«Kakor ste ukazali, gospod prefekt! Ze celo uro podnačelnik in jaz ne delava nič drugega, kot samo preiskujeva.»

«Da...» nadaljuje prefekt Desmalions. «Ta Florenca Levasseurova me vznemirja. Ne razumem je prav. Gotovo pa je skrivna ali udeležena. Toda v kakšnem razmerju je ona napram Sauverandu in v kakšnem napram Perenni? To bi mi morali še izvedeti. Niste li ničesar našli med njenimi papirji?»

«Ničesar, gospod prefekt. To so samo pisma dobaviteljev.»

«Kaj pa vi, Weber?»

«Jaz pa sem našel nekaj prav zanimivega.»

To je izgovoril kakor v triumfu in na Desmalionsova vprašanja pojasnjuje:

«Našel sem Shakespeara osmi zvezek. Lepa knjiga. Izvolite pogledati, gospod prefekt. Prav zanimiva knjiga, samo da v resnici ni knjiga, ampak škatlica, in da ima v sebi vrsto belih listov. Vsi so prazni razen treh. Trije listi so popisani in na enem sem našel datume misterioznih pisem.»

«Hej!» klikne Desmalions. «To je prepričevalen dokaz proti Florenci. Tako torej vemo: Na ta način je tudi gospod Perenna dobil svojo famozno listo.»

Perenna je prisluškoval s presenečenjem. Popolnoma je bil pozabil na to podrobnost, ki je tako važna, in Gaston Sau-

verand v svojem pripovedovanju tega niti omenil ni. To dejstvo je težko obremenjalo njegovo hipotezo in je vsekakor izredno. Odkod, da, odkod je Florenca imela to listo datumov?

«Kaj pa ona dva druga lista?» vprašuje Desmalions.

Don Luis pristulne še pozorneje. Oba druga lista njemu sploh nista niti znana. Onega dne, ko je našel listo datumov, je moral ona dva druga lista pustiti v miru, da ga Florenca ni zapazila.

«Evo enega,» pravi Weber in ga izroči prefektu, ki glasno prečita: «Ne pozabite, da je datum eksplozije povsem neodvisen od datuma obeh zadnjih pisem, in da se bo eksplozija zgodila ob treh zjutraj!»

«Aha, da, da,» pravi prefekt in zmigne z rameni. «To bi bila lista famozna eksplozija, katero nam je natvezel don Perenna. Ta eksplozija naj bi sledila petemu pismu, kakor nam pripoveduje ta lista datumov. Him, torej imamo še dovolj časa pred seboj. Doslej so prišla prva tri pisma in nocoj naj pride še četrto. Sicer pa ni tako lahka stvar, če hočeš spustiti v zrak palačo na Boulevardu Suchet.»

«Gospod prefekt,» pravi Weber in pokaže še zadnji listič, «prosim vas, izvolite pregledati tudi še tega-le. Tu je naris, in prosim, da izvolite slediti črti, ki je vanj zarisana s svinčnikom. Vse te črte tvorijo velik kvadrat, in ta ima v sebi še mnogo manjših kvadratov in raznih oddelkov manjše dimenzije. Ne mislite-li, da je kakor načrt hiše?»

«Zares!»

«Da, in tako tudi je. Ta načrt pomeni palačo, v kateri se nahajamo. Evo, tu je glavno dvorišče, tukaj gospodarske zgradbe, tukaj paviljon, v katerem ima svoje stanovanje gospodična Levasseurova. Od tega paviljona vodi na načrtu črta, ki je zarisana z rdečilo in s točkami in ki vodi sem in tja v smeri proti gospodarskim poslopjem. Pričetek te linije je označen s križcem, in ta križec pomeni nekaj, kar se nahaja v tej sobi, kjer se pravkar nahajamo. Prav za prav alko, ki je takoj sosednja poleg naše sobe. Tukaj je narisano nekaj, kar morda pomeni kamnček ali vratica... vsekakor zadaj za posteljo, in prikrito z železnim zastorom.»

«Pa, glej no,» zamrmra prefekt, «potemtakem ste našli prav-

cati načrt tajnih hodnikov, ki bi jih morala biti ta hiša polna... Sicer pa, kakor vidim, tukaj gre torej za prehod med postranskim in glavnim poslopjem ter tem paviljonom. Oblejte no, tu je drugi konec rdeče linije, in tudi tukaj je zarisana rdeča križec.

«Da, gospod prefekt. Tukaj je drugi križec. Kaj pomeni ta? To bomo kmalu ugotovili na čim najbolj sigurne način. Zaenkrat sem namestil svoje stražnike v bližini one sobice, kjer se je vršil zadnji posvet Perenne, Sauveranda in Florence. Zaenkrat držimo v rokah prvi konec te niti in mislim, da bomo kmalu prišli don Luisa samega, ki je privezan za drugi konec!»

Tej izjavi sledi dolg molk, katerega končno prekine zopet Weber sam, ki govori vedno bolj slovesno:

«Gospod prefekt, včeraj sem moral pretrpeti od enega človeka poraz, ki je zvezan s sramoto. Moji neposredni podložniki so bili priča tega poraza. Jaz vsekakor zahtevam polno zadoščenje zanj. Ta mož je dalje omogočil pobeg Florenci Levasseurovi in hotel ga je omogočiti tudi Gastonu Sauverandu. Ta bandit je med najopasnejšimi, s kakršnimi spleti imamo posla. Gospod prefekt, gotov sem, da mi ne odrečete dovoljenja, da ga primem, kjerkoli ga najdem, ...v nasprotjem primeru bom primoran podati ostavko na svojo službo.»

«S potrebno motivacijo!» se zasmije prefekt. «Jasno mi je, da ne morete prebaviti one šale z železnim zastorom. Storitorej, kakor znate. Moje dovoljenje zaenkrat imate. Tem slabemu za don Luisa. Sam bom kriv... Čujte Mazeroux, čim bo telefon popravljen — poskrbite, da bo takoj — me informirajte na prefekturo. Nocoj se sestanemo vsi na Boulevardu Suchet v palači. Ne pozabite, da je za nocoj napovedano četrto pismo.»

«Četrtega pisma ne bo!» se oglasi Weber.

«Zakaj ne?» vpraša prefekt začudeno.

«Ker bo don Luis že sedel.»

«Oho! Vi torej njega obtožujete, da je spravil ali pričaral ta zagonetna pisma?»

Don Luis ni hotel poslušati še dalje, kajti trebalo je misliti na lastno varnost. Polagoma se je odmaknil proti hodniku, obrne os in zapre kamen. Potem zakolne: «Hudiči! Vidiš ne tega pa res nisem pričakoval od njih. Moje skrivališče je torej toliko kakor najdeno! Ta je lepa! Vidiš, sedaj sem v lepi tinti!»

Važno za turiste!

Pristni tirolski ledni za obleke in pelerine.

Solidno in trpežno blago. 2373 D

A. & E. Shaberné, Ljubljana, Mostni trg 10.

Dobrodoče podjetje

Išče 400.000 Din posojilo na prvo mesto hipoteke. Vrednost 2.000.000 Din. Posredovalec ni izključen. 2494/a

Naslov v upravnistvu „Jutra“.

Davorin Pen, višji sodni oficijal, razbojnik v svojem in v imenu svoje hčerke Marije vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prepušča rest, da je moja krinoljubljana, soproga predebra mati, gospa

Marija Pen
roj. Leopold

danes, po dolgi močni bolezni, previdena s tolažbi sv. vere izdihnila svojo blago dušo.

Pogreb neporabne pokojnice bo v petek dne 23. t. m. ob 6. uri popoldne iz hiše žalosti na tukajšnje pokopališče.

V Rogatec, dne 21. maja 1924.

„Slovensko zdravniško društvo“

javlja, da je njegov dolgoletni zvesti član

dr. Janez Vavpotič

višji okrajni zdravnik v Novem mestu

dne 21. maja preminul. Požrtvovalnemu zdravniku in zvestemu tovarišu fiducit.

2553/a

Odbor.

AKTIENGESELLSCHAFT VORM SEIDEL & NAUMANN DRESDEN

Katalogi brezplačno! 2090/a

Prometni zavod za premog

d. d.

v Ljubljani

prodaja

127

premog

iz

slovenskih premogovnikov

vseh kakovosti, v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov za domačo uporabo kakor tudi za industrijska podjetja in razpečava na debelo

inozemski premog in koks

vsa vrste in vsakega izvora ter priporoča posebno prvovrstni češkoslovaški in angleški koks za livarne in domačo uporabo, kovaški premog, črni premog in briquete

NASLOV: PROMETNI ZAVOD ZA PREMOG, D. D., V LJUBLJANI

Kilipoljeva cesta št. 15/II.

Samo 125 Din

stane par prvovrstnih močnih moških čevljev v vsaki velikosti

Kosta Vukašinovič
palača Ljubljanske kreditne banke.

Umetne portrete

izdeluje Foto atelje I. POGAČNIK

Ljubljana, Aleksandrova 3.

1020-a-III

Lep črn premog

4000 do 5000 kalorij, franko Ormož, tona po 300 Din

prodaja

Slovenska premogokopna družba z o. z.

1019-a

v Ljubljani, Wolfova ulica 1.

1019-a

Penzija in letovišča

Grintovec

v gradu Pročador pri Kranju v Sloveniji. Kravosolna lega na vznožju velikanskega Alp Grinlova in Storiča. — Ozračje po zdravniških dokazih lekovito. Velike šuma, izredna prijava za hribčarje in turiste in rekreativce.

Stalne gledališke predstave novo osnovanega gledališkega društva. — Kravosolje, veliki park, penzija. — Zdravna velika soba. Oskrba prvovrstna, hrana obilna pri zelo nizkih cenah. — Trgovec in pošta v penziji. Vse leto odprto. Prijavitelj na vodstvo penzije.

438/a

Čitajte pesniški zbirki

Fr. Zbanič

PESMI

Vez. 21 Din, broš. 15 Din, poš. 1 30 Din

A. Debeljak

Soince

in sence

Vez. 15 Din, broš. 9 Din, poš. 1 20 Din

Naročite pri

Tiskovni zadrugi

v Ljubljani

Nogavice

svilen flor Din 45

pri

N. Sinkovec nas

K. Soos, Ljubljana

Mostni trg 19.

Velika izbira otr. maj

Piatena obleke za

deklice in dečke.

Portlandcement

za Ljubljano in okolico razpošilja

tovarna cementa Zidani most

na vagonih in tudi manjše količine po

ceni od:

72 Din za 100 kg franko sodi,

62 " " 100 " brez embalaže,

65 " " 100 " franko papirno vrečo,

in sicer franko postaja Zidani most.

Za kakovost Portlandcmenta pre-

vezne ravnanstvo vsako odgovornost.

Cement je bil v mesecu januarja 1924

od strani komisije Gradbene direkcije iz

skladišča v svrhu relikvij na Uni-

verzitetu Beograd, Zavod za is-

pitivanje grad. materiala vposlan

in izkazuje 306 kg na cm³ pritiska.

Osebnosti ali pismena naročila — tudi

izpod 1 vagona — sprejema

Ravnateljstvo tovarne cementa

Zidani most. 2025-a

„ELIN“

družba za električno in. duštrijo

d. z o. z.

412/a

Gradi električne centrale in naprave. —

Velika zaloga motorjev in električnega ma-

terijala. — Cene izredno nizke. Postrežba

točna. Na željo poset inženirja brezplačno.

Ljubljana, Donajska cesta št. 1, telefon 88.

Maribor, Vetrinjska ulica št. 11, telefon 230.

SINGER ŠIVALNI STROJI so na vsem svetu

poznani kot najboljši

Singer šivalni stroji, Bourne & Co., New York

709/a

Prodaja na obroke

Ljubljana, Selenburgova ul. 3

Centrala za SHS:

Zagreb

Maruličeva ul. 5

Zastopstva v vseh mestih